

Wymagania edukacyjne z języka polskiego – klasa 3, poziom podstawowy

Numer i temat lekcji	Wymagania na ocenę dopuszczającą	Wymagania na ocenę dostateczną	Wymagania na ocenę dobrą	Wymagania na ocenę bardzo dobrą	Wymagania na ocenę celującą
	Uczeń potrafi:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
1. i 2. Schyłek wieku	<ul style="list-style-type: none"> wymienić nazwy epoki umieścić Młodą Polskę w czasie 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić etymologię nazw epoki wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>dekadentyzm</i>, <i>filister</i>, <i>sztuka dla sztuki</i> 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować cechy przełomu modernistycznego 	<ul style="list-style-type: none"> opisać specyfikę przełomu modernistycznego na ziemiach polskich 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić znaczenie Krakowa dla rozwoju Młodej Polski
3. Filozofia końca wieku	<ul style="list-style-type: none"> wymienić najważniejszych filozofów epoki 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić główne założenia filozofii Arthura Schopenhauera wymienić główne założenia filozofii Friedricha Nietzschego wymienić główne założenia filozofii Henriego Bergsona 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować główne założenia filozofii Arthura Schopenhauera scharakteryzować główne założenia filozofii Friedricha Nietzschego scharakteryzować główne założenia filozofii Henriego Bergsona 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić przyczyny popularności filozofii Arthura Schopenhauera pod koniec XIX wieku 	<ul style="list-style-type: none"> porównać poznane założenia filozoficzne
4. i 5. U progu sztuki nowoczesnej	<ul style="list-style-type: none"> wymienić dominujące kierunki w sztuce modernistycznej 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować nowe kierunki w sztuce zilustrować przykładami cechy nowych kierunków w sztuce 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować twórczość najważniejszych artystów modernistycznych wymienić najważniejsze dzieła młodopolskie i modernistyczne 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy wybranych dzieł sztuki reprezentujących impresjonizm i symbolizm 	<ul style="list-style-type: none"> opisać zmiany, jakie zaszły w teatrze na przełomie wieków XIX i XX
6. Wprowadzenie do literatury modernizmu	<ul style="list-style-type: none"> wymienić nurty w sztuce, które znalazły swoje odzwierciedlenie w literaturze 	<ul style="list-style-type: none"> zdefiniować pojęcia: <i>symbolizm</i>, <i>impresjonizm</i>, <i>ekspresjonizm</i>, <i>klasycyzm</i>, <i>naturalizm</i> 	<ul style="list-style-type: none"> opisać wpływ nowych kierunków sztuki na literaturę 	<ul style="list-style-type: none"> omówić sposób zastosowania nowych kierunków sztuki w literaturze 	<ul style="list-style-type: none"> omówić zjawisko krytyki literackiej w okresie Młodej Polski *zdefiniować synestezję

<p>7. Poszukiwanie leku na ból istnienia w wierszu Kazimierza Przerwy-Tetmajera <i>Koniec wieku XIX</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • omówić kompozycję wiersza i określić jej funkcję • wskazać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy wspólne wiersza i filozofii Arthura Schopenhauera • scharakteryzować na podstawie wiersza światopogląd dekadencji 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat przedstawionego w wierszu portretu pokolenia 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
<p>8. Rola artysty i funkcja sztuki w wierszu <i>Evviva l'arte!</i> Kazimierza Przerwy-Tetmajera</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić na podstawie wiersza wizerunek młodopolskiego artysty • wskazać środki stylistyczne w wierszu i określić ich funkcję • omówić sposób przedstawienia filistra 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić system wartości młodopolskiego artysty na podstawie wiersza • wskazać toposy i motywy wykorzystane w wierszu i określić ich funkcję • wypowiedzieć się na temat funkcji kontrastu pomiędzy filistrem a artystą 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować funkcję tytułu i refrenu 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
<p>9. Inspiracja filozofią Arthura Schopenhauera w wierszu <i>Nie wierzę w nic...</i> Kazimierza Przerwy-Tetmajera</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w utworze środki stylistyczne • omówić kompozycję wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć w wierszu elementy filozofii Arthura Schopenhauera • wskazać w utworze elementy dekadentyzmu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję kontekstu filozoficznego w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać sfunkcjonalizowanej analizy środków stylistycznych
<p>10. Impresjonistyczne obrazowanie w poezji –</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • wskazać podmiot 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję czasowników użytych w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat barw w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnić tezę, że wiersz tworzy pejzaż impresjonistyczny 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać sfunkcjonalizowanej analizy środków

<i>Melodia mgieł nocnych</i> Kazimierza Przerwy-Tetmajera	liryczny utwór • określić sytuację liryczną	• wskazać zmysły, na które oddziałuje utwór • określić funkcję rzeczowników nazywających ulotne elementy rzeczywistości			stylistycznych *podać przykłady synestezji i określić jej funkcję
11. <i>Lubię, kiedy kobieta...</i> Kazimierza Przerwy-Tetmajera – młodopolski obraz erotyzmu	• omówić treść wiersza • przedstawić sytuację liryczną	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu	• omówić sposób przedstawienia kobiety w utworze	• zinterpretować obraz Władysława Podkowińskiego <i>Szał uniesień</i> w kontekście wiersza	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy środków stylistycznych
12. Nietzscheanizm w wierszu Leopolda Staffa <i>Kowal</i>	• omówić treść wiersza • wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego utworu • określić sytuację liryczną	• omówić kompozycję wiersza • określić funkcję czasowników użytych w wierszu • odnieść definicję sonetu do kompozycji wiersza	• wskazać w wierszu elementy filozofii Friedricha Nietzschego	• zinterpretować znaczenie symboli • zinterpretować zakończenie wiersza	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy środków językowych *rozpoznać metonimię i omówić jej funkcję
13. Budowanie nastroju w poezji – <i>Deszcz jesienny</i> Leopolda Staffa	• omówić treść wiersza • określić sytuację liryczną	• omówić kompozycję wiersza • wskazać środki stylistyczne i określić ich funkcje	• omówić sposób tworzenia nastroju w wierszu • wskazać środki stylistyczne wpływające na muzyczność wiersza • wskazać powiązania między treścią a formą wiersza	• scharakteryzować pejzaż wewnętrzny bohatera utworu • wskazać w wierszu elementy obrazowania impresjonistycznego	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy środków językowych *rozpoznać synestezję i omówić jej funkcję
14. Humanistyczna afirmacja życia w <i>Przedśpiewie</i>	• omówić treść wiersza • określić sytuację	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu	• odnaleźć w wierszu elementy humanizmu,	• zinterpretować tytuł wiersza • zinterpretować puentę	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy środków

Leopolda Staffa	liryczną	<ul style="list-style-type: none"> • omówić motywy i symbole wskazujące na postawę podmiotu lirycznego • wskazać środki artystyczne i określić ich funkcję 	<p>stoicyzmu i franciszkanizmu</p> <ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć w wierszu elementy klasycyzmu 	utworu	językowych *omówić archetyp wędrowca występujący w wierszu
15. W poszukiwaniu harmonii – <i>Ogród przedziwny</i> Leopolda Staffa	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • przedstawić sytuację liryczną 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy świadczące o niezwykłości opisanego miejsca • wskazać środki stylistyczne i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować warstwę metaforyczną wiersza • wypowiedzieć się na temat postawy podmiotu lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować symbole zawarte w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać sfunkcjonalizowanej analizy środków językowych *omówić na podstawie wiersza cechy konwencji baśniowej i onirycznej
16. Spokój odnaleziony – <i>Curriculum vitae</i> Leopolda Staffa	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać postawy podmiotu lirycznego na poszczególnych etapach życia • wskazać środki stylistyczne i określić ich funkcję • omówić kompozycję wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat przedstawionego wizerunku poety • odnieść przedstawiony wizerunek poety do tradycji młodopolskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować symbolikę i metaforykę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić ewolucję programu filozoficznego poety • porównać wiersz z innymi tekstami kultury
17. Wiejska gromada jako mikrokosmos – <i>Chłopi</i> Władysława Stanisława Reymonta (lektura obowiązkowa – fragmenty)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentu • wymienić bohaterów fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić strukturę społeczną wsi • omówić obyczajowość powiązaną z określonym stopniem w hierarchii społecznej • zaprezentować tradycje, obyczaje przedstawione we fragmencie 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję kościoła i tradycji w życiu społeczności wiejskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wady i zalety podporządkowania się wspólnocie oraz jej prawom 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać wartości uniwersalne w sposobie przedstawienia wspólnoty
18.	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić obszary 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić genezę 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w didaskaliach 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić zjawisko

Wprowadzenie do analizy <i>Wesela</i> Stanisława Wyspiańskiego (lektura obowiązkowa)	działalności twórczej Stanisława Wyspiańskiego • przedstawić najważniejsze fakty z życia Stanisława Wyspiańskiego	<i>Wesela</i> • przedstawić pierwowzory głównych bohaterów <i>Wesela</i>	rozpoczynających utworów elementy obrazowania impresjonistycznego • wskazać w utworze elementy realistyczne i fantastyczne	w twórczości plastycznej Stanisława Wyspiańskiego elementy estetyki modernistycznej	chłopomani jako kontekst do analizy dzieła *omówić zjawisko syntezy sztuk w dramacie
19. i 20. Portret podzielonego społeczeństwa w <i>Weselu</i> Stanisława Wyspiańskiego (lektura obowiązkowa)	• przedstawić przestrzeń sceniczną na podstawie <i>Dekoracji</i> • wskazać w opisie <i>Dekoracji</i> elementy kultury materialnej kojarzące się z chłopstwem i inteligencją	• omówić relacje między chłopstwem a inteligencją w akcie I	• wskazać w akcie I fragmenty nawiązujące do rabacji galicyjskiej • omówić sposób, w jaki o rabacji mówią chłopci (Dziad i Ojciec) oraz inteligenci (Pan Młody i Gospodarz)	• wymienić uprzedzenia i stereotypy, które stoją na przeszkodzie porozumienia między chłopstwem a inteligencją, oraz dokonać ich analizy	• scharakteryzować Rachelę i przedstawić jej funkcję w dramacie • przedstawić Żyda jako zdystansowanego obserwatora i komentatora
21. i 22. „Co się w duszy komu gra, co kto w swoich widzi snach...” – widma i duchy w <i>Weselu</i> Stanisława Wyspiańskiego (lektura obowiązkowa)	• wymienić osoby dramatu i wskazać ich pierwowzory • przedstawić cel przybycia Wernyhory i misję powierzoną Gospodarzowi	• wyjaśnić, dlaczego zjawy ukazują się konkretnym bohaterom • omówić symbolikę rekwizytów, które pojawiają się w akcie II	• zinterpretować słowa Chochoła: „Co się w duszy komu gra, co kto w swoich widzi snach...” w kontekście aktu II • wskazać konteksty kulturowe widoczne w prezentacji osób dramatu	• wyjaśnić symboliczne znaczenie każdej z osób dramatu • wyjaśnić wyjątkowość Wernyhory na tle pozostałych osób dramatu	• dokonać analizy dialogów bohaterów *wyjaśnić znaczenie konwencji onirycznej w dramacie
23. W rytmie chocholego tańca – symboliczne znaczenie aktu III <i>Wesela</i> Stanisława Wyspiańskiego (lektura obowiązkowa)	• przedstawić postawę inteligencji w akcie III • przedstawić postawę chłopstwa w akcie III	• omówić relacje między inteligencją a chłopstwem wobec zbliżającego się zrywu	• zinterpretować symbolikę złotego rogu i zgubienia artefaktu przez Jaśka • dokonać analizy symboliki Chochoła	• zinterpretować symbolikę chocholego tańca i ocenić jej aktualność • porównać motyw tańców kończących <i>Pana Tadeusza</i> Adama Mickiewicza i <i>Wesele</i>	• dokonać analizy symbolicznego znaczenia rozmowy Poety z Panną Młodą

				Stanisława Wyspiańskiego	
24. Narodowa psychodrama – uniwersalny wydzźwięk <i>Wesela</i> Stanisława Wyspiańskiego (lektura obowiązkowa)	• omówić kompozycję <i>Wesela</i>	• wskazać w dramacie postacie i motywy fantastyczne oraz omówić ich funkcję	• wskazać w dramacie mity narodowe • omówić sposób obnażania mitów narodowych	• zinterpretować zakończenie utworu w kontekście komentarza ks. Józefa Tischnera	• wypowiedzieć się na temat przedstawionej przez Stanisława Wyspiańskiego diagnozy społeczeństwa i ocenić jej aktualność *interpretować różne teksty kultury w odniesieniu do <i>Wesela</i> Stanisława Wyspiańskiego *wyjaśnić, na czym polega mitologizacja i demitologizacja narodowej przeszłości oraz polskiego społeczeństwa w dramacie Stanisława Wyspiańskiego
25. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	• uporządkować informacje zawarte w tekstach	• przetworzyć informacje zawarte w tekstach	• rozpoznać główne problemy w tekstach	• sformułować argumenty potwierdzające stanowiska autorów • przedstawić i uzasadnić własne sądy	• podjąć polemikę
26. i 27. W domu filistrów – <i>Moralność pani Dulskiej</i> Gabrieli Zapolskiej (lektura uzupełniająca)	• omówić treść dramatu • scharakteryzować bohaterów dramatu • zrelacjonować sposób postrzegania instytucji małżeństwa przez Dulską	• dokonać analizy wyglądu salonu Dulskich pod kątem sposobu, w jaki charakteryzuje on bohaterów • omówić relacje między bohaterami	• omówić konsekwencje decyzji tytułowej bohaterki • omówić kreację Felicjana i wypowiedzieć się na temat jego funkcji w rodzinie	• zinterpretować rozmowę Dulskiej z Lokatorką	• wskazać w utworze elementy dramatu naturalistycznego
28. Dulscy – dramat uniwersalny (lektura	• wskazać w utworze elementy tragiczne i komiczne	• określić funkcje elementów tragicznych i komicznych w utworze	• wypowiedzieć się na temat efektu zestawienia tragizmu i komizmu	• porównać Emmę Bovary i Anielę Dulską • odnieść problematykę	• podjąć dyskusję na temat dulszczyzny we współczesnym świecie

uzupełniająca)				dramatu do współczesnej rzeczywistości	<ul style="list-style-type: none"> • porównać obszary tabu zaprezentowane w dramacie z tymi, które dostrzega w codziennej rzeczywistości
29. i 30. Wiedza z dziedziny fleksji, leksyki, frazeologii i słowotwórstwa w analizie i interpretacji tekstów literackich	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję czasownika i jego form w konstrukcji tekstów • omówić wpływ odpowiednio dobranych przymiotników na opis bohaterów, sytuacji i tła zdarzeń 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wpływ rzeczowników abstrakcyjnych i konkretnych na kształt i sens utworu literackiego • omówić wpływ doboru czasowników na charakter tekstu • wskazać sposoby wykorzystania form rzeczownika do stylistycznego nacechowania utworu • omówić funkcję zaimków w budowaniu relacji w tekście literackim 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję frazeologizmów w tekstach literackich • omówić wpływ synonimów, homonimów i wyrazów wieloznacznych na wzbogacanie leksyki i wieloznaczność interpretacyjną 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat wartości stylistycznej neologizmów, zgrubień i zdrobnień 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać wiadomości z fleksji, leksyki, frazeologii i słowotwórstwa podczas analizy stylistycznej tekstów
31. Ironia	<ul style="list-style-type: none"> • definiować ironię jako kategorię filozoficzną, estetyczną i literacką • wymienić wyznaczniki i sygnały ironii • przedstawić sposoby osiągnięcia efektów ironicznych 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać przykłady ironii w językach potocznym i oficjalnym oraz w tekście publicystycznym • wymienić i omówić na przykładach cele ironii w literaturze • wymienić i omówić na przykładach funkcje 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznawać sposoby osiągnięcia efektów ironicznych • rozpoznawać rodzaje ironii we wskazanych tekstach • omówić funkcje ironii w tekstach pozaliterackich 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć tekst o zabarwieniu ironicznym 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić specyfikę ironii tragicznej, sokratycznej i romantycznej

		ironii w literaturze			
32. Dwudziestolecie międzywojenne – kontekst historyczno-społeczny	<ul style="list-style-type: none"> • określić ramy czasowe epoki • scharakteryzować ideologie totalitarne dwudziestolecia międzywojennego 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować problemy społeczne II Rzeczypospolitej 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat przemian politycznych i społecznych w dwudziestolecium międzywojennym 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy wpływu I wojny światowej na nastroje społeczne 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać styl życia w czasach Młodej Polski z tym obowiązującym w dwudziestolecium międzywojennym
33. i 34. Filozofia i sztuka dwudziestolecia międzywojennego	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić kierunki filozoficzne oraz nurty w sztuce dwudziestolecia międzywojennego 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować założenia fenomenologii, psychoanalizy i katastrofizmu • zaprezentować cechy kierunków w sztuce dwudziestolecia międzywojennego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać najważniejsze cechy teatru w dwudziestolecium międzywojennym 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać architekturę secesyjną i modernistyczną 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy malarstwa dwudziestolecia międzywojennego
35. Wprowadzenie do literatury dwudziestolecia międzywojennego	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić wiodące nurty literatury dwudziestolecia międzywojennego 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować wiodące nurty literatury dwudziestolecia międzywojennego • wymienić najważniejsze grupy poetyckie okresu międzywojennego w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najistotniejszych twórców z epoki 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat związków pomiędzy atmosferą społeczno-polityczną epoki a nurtami i tematami w literaturze 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat specyfiki kultury dwudziestolecia międzywojennego w Polsce
36. Podróż w nieistnienie – <i>Topielec</i> Bolesława Leśmiana	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat bohatera wiersza • opisać sytuację liryczną w utworze • wypowiedzieć się na temat różnych form opisu kontaktu człowieka z 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać sfunkcjonalizowanej analizy środków stylistycznych użytych w utworze • zinterpretować tytuł wiersza • wypowiedzieć się na temat sposobu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić aspekt epistemologiczny utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy sposobu kreacji przestrzeni w wierszu

		przyrodą w literaturze	ukazania śmierci w utworze		
37. Człowiek wobec niedoskonałości świata – <i>Dusiołek</i> Bolesława Leśmiana	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść utworu • wskazać elementy ludowe w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy ballady • omówić funkcję elementów ludowych w utworze • wyjaśnić, na czym polega humor w wierszu, i omówić jego funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać konteksty (bohater wadzący się z Bogiem, bohaterowie ludowi) 	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać przenośny sens opowiadanej historii 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję kolokwializmów w wierszu
38. Symboliczne znaczenie tańca w wierszu <i>Świdryga i Midryga</i> Bolesława Leśmiana	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy gatunkowe utworu • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i omówić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób opisanie tańca w wierszu • wskazać w wierszu elementy groteski i określić jej funkcję • wskazać konteksty związane z motywem tańca • omówić funkcję fantastyki w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować treści symboliczne utworu • zinterpretować puentę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia w wierszu relacji między życiem a śmiercią
39. Zmysłowy obraz intymności – *** [<i>W malinowym chruśniaku, przed ciekawych wzrokiem</i>] Bolesława Leśmiana	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • omówić sytuację liryczną w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego i adresata lirycznego utworu • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i wskazać ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat roli natury w budowaniu znaczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać konteksty związane ze sposobem przedstawienia cielesności 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić zabiegi językowe budujące atmosferę intymności w utworze
40. Piękno i brzydota – <i>Żołnierz</i> Bolesława Leśmiana	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy gatunkowe utworu • rozpoznać środki językowe użyte w 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić dosłowną i symboliczną funkcję analogii pomiędzy kalekim żołnierzem 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować wymowę utworu • wskazać konteksty związane ze 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza

		wierszu	a drewnianą figurą • omówić koncepcję Boga, która wyłania się z wiersza	sposobem ukazywania brzydoty w tekstach kultury	
41. Co jest po drugiej stronie? – <i>Dziewczyna</i> Bolesława Leśmiana	• omówić treść wiersza • zdefiniować balladę	• wskazać cechy gatunkowe utworu • rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję	• określić cel bohaterów ballady w sensie dosłownym i symbolicznym • wskazać konteksty związane z bohaterami wierzącymi w sny	w kontekście utworu • zinterpretować metaforę ballady • sformułować tezę interpretacyjną utworu	• wypowiedzieć się na temat paradoksu ludzkiej egzystencji
42. Prowokacja artystyczna – <i>Wiosna. Dytyramb</i> Juliana Tuwima (fragmenty)	• wypowiedzieć się na temat grupy Skamander • wymienić cechy poezji skamandrytów • omówić treść fragmentów utworu	• omówić sposób przedstawienia święta wiosny w mieście • wskazać środki językowe użyte w utworze	• wypowiedzieć się na temat funkcji tłumy w fragmentach wiersza • wskazać konteksty związane ze sposobem przedstawiania wiosny w tekstach kultury	• zinterpretować znaczenie tłumy i wiosny w kontekście utworu oraz twórczości skamandrytów • zinterpretować znaczenie fragmentu: <i>Tłumie! Ty masz RACJĘ!!!</i>	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
43. Manifest poetycki – <i>Do krytyków</i> Juliana Tuwima	• omówić treść wiersza • omówić sytuację liryczną w utworze	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • określić stosunek podmiotu lirycznego wiersza do adresatów lirycznych • rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję	• wskazać konteksty związane z rolą poety i poezji • odnieść treść wiersza do programu poetyckiego skamandrytów	• zaprezentować koncepcję poety wyłaniającą się z wiersza	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
44. Eksperymenty językowe – <i>Słowisień</i> Juliana	• zaprezentować skojarzenia z wyrazami użytymi w	• zrekonstruować sens wiersza	• omówić warstwę brzmieniową utworu	• dokonać analizy budowy słowotwórczej	• wskazać w wierszu synestezję

Tuwima	tekście			wyrazów użytych w wierszu	
45. Powrót do źródeł poezji – <i>Rzecz Czarnoleska</i> Juliana Tuwima	• wskazać w wierszu słowa kluczowe	• wymienić zasługi renesansowego poety przedstawione w wierszu • rozpoznać środki językowe użyte w utworze	• zaprezentować rolę Jana Kochanowskiego w literaturze polskiej • wypowiedzieć się na temat funkcji słowa w poezji	• wskazać uniwersalne prawdy zawarte w utworze	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
46. Satyra społeczno- polityczna – <i>Bal</i> w <i>Operze</i> Juliana Tuwima (fragmenty)	• omówić treść fragmentów utworu	• omówić kompozycję fragmentów tekstu • porównać przebieg balu z jego opisem w prasie • rozpoznać środki językowe użyte we fragmentach utworu i określić ich funkcję • wskazać we fragmentach utworu elementy stylu potocznego i określić jego funkcję	• objaśnić, w czym przejawiają się ekspresjonizm i katastrofizm we fragmentach utworu	• zinterpretować znaczenie opisu balu we fragmentach utworu	• odnaleźć we fragmentach utworu elementy groteskowe i określić ich funkcję
47. Czas obśmiany, czas oswojony – <i>Czas krawiec</i> <i>kulawy</i> Marii Pawlikowskiej- Jasnorzewskiej	• omówić treść wiersza • określić sytuację liryczną w utworze	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego wiersza • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję	• wyjaśnić, dlaczego wyraz <i>Czas</i> został zapisany wielką literą • wskazać w wierszu elementy języka potocznego i określić ich funkcję	• zinterpretować metaforyczne znaczenie utworu • zinterpretować puentę wiersza	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
48. Epigramatyczny	• określić rodzaj liryki • przedstawić sytuację	• rozpoznać środki językowe użyte w	• zaprezentować sposób postrzegania	• zinterpretować puenty utworów	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy

<p>charakter <i>Pocahunków</i> Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej (wybór)</p>	<p>liryczną w utworach</p> <ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować epigramat 	<p>wierszach i określić ich funkcję</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy gatunkowe utworów 	<p>rzeczywistości przez podmiot mówiący w wierszach</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać ironię w wierszach • wskazać konteksty potrzebne do interpretacji tekstów 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wizję kobiety i miłości, jaka wyłania się z wierszy 	<p>utworów</p>
<p>49. Lęk przed starością – <i>Stara kobieta</i> Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej i <i>gubione</i> Krystyny Miłobędzkiej (wybór)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić cechy starości przedstawione w utworach 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać środki językowe użyte w tekstach i określić ich funkcję • wskazać w utworach elementy języka potocznego i określić ich funkcję • rozpoznać środki stylistyczne użyte w wierszach i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia w utworach starości i samotności • porównać tematy wierszy Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej i Krystyny Miłobędzkiej • określić stosunek do wpływającego czasu w wierszach obu poetek 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować znaczenie wierszy Krystyny Miłobędzkiej 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować i porównać puenty wierszy
<p>50. Poetycki obraz wsi w utworze <i>Na wsi</i> Józefa Czechowicza</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • wskazać w utworze elementy związane z krajobrazem wiejskim 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję wiersza • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść wiersz do tradycji literackiej • wskazać fragmenty tekstu, w których pojawiają się sygnały niepokoju 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować puentę wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób budowania w utworze atmosfery harmonii i spokoju
<p>51. <i>Sen – brat śmierci. ballada z tamtej strony</i> Józefa Czechowicza</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • wskazać w utworze cechy ballady i omówić funkcję ich wykorzystania 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • wskazać adresata lirycznego wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w wierszu aluzje literackie i kulturowe oraz określić ich funkcję • omówić motywy 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować tezę interpretacyjną utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza

		<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję utworu • rozpoznać środki językowe użyte w tekście i określić ich funkcję 	oniryczne w utworze		
52. Katastroficzna wizja rzeczywistości w wierszu <i>mały mit</i> Józefa Czechowicza	<ul style="list-style-type: none"> • określić sytuację komunikacyjną w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję utworu • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję • wskazać w tekście elementy charakterystyczne dla kołysanki 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w utworze fragmenty świadczące o poczuciu zagrożenia • wypowiedzieć się na temat wizji rzeczywistości wyłaniającej się z wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • postawić tezę interpretacyjną • zinterpretować puentę wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
53. Poezja w czasach zagrożenia – <i>żał</i> Józefa Czechowicza	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w wierszu elementy mówiące o zagładzie 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • omówić kompozycję wiersza • rozpoznać środki językowe użyte w tekście i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia zagłady w wierszu • odnieść sposób przedstawienia katastrofy do tradycji literackiej 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować metaforę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
54. i 55. Dom rodzinny i rewolucja w <i>Przedwiośniu</i> Stefana Żeromskiego (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść powieści • opisać dom rodzinny Cezarego Baryki • omówić etapy rewolucji przedstawione w powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia rewolucji w powieści • zaprezentować stosunek do rewolucji Cezarego Baryki, Seweryna Baryki i Jadwigi Barykowej • omówić relację Cezarego i jego matki 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić ewolucję poglądów Cezarego na temat rewolucji • zaprezentować etapy dojrzewania Cezarego 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wpływ doświadczenia rewolucji na głównego bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść sposób przedstawienia rewolucji do tradycji literackiej
56. i 57. Dwór szlachecki i miłość	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować mieszkańców 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać nawiązania do <i>Pana</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wpływ pobytu Cezarego w 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy przemyśleń Cezarego

w <i>Przedwiośniu</i> Stefana Żeromskiego (lektura obowiązkowa)	Nawłoci • omówić rozkład dnia mieszkańców dworku	dworku szlacheckiego w Nawłoci • omówić zauważony przez Cezarego kontrast pomiędzy życiem w Nawłoci i w Chłodku	<i>Tadeusza</i> Adama Mickiewicza w sposobie przedstawienia dworku i jego mieszkańców	Nawłoci na proces kształtowania się jego światopoglądu	Baryki na temat sposobu życia Wielosławskich • omówić kontekst literacki (<i>Pan Tadeusz</i> Adama Mickiewicza)
58. i 59. Wolna ojczyzna i polityka w <i>Przedwiośniu</i> Stefana Żeromskiego (lektura obowiązkowa)	• zaprezentować opisaną w powieści rzeczywistość II Rzeczypospolitej	• zaprezentować recepty Szymona Gajowca i Antoniego Lulka na poprawę sytuacji mieszkańców II Rzeczypospolitej • zaprezentować poglądy Cezarego wyrażane w dyskusji z Szymonem Gajowcem i Antonim Lulkiem	• zinterpretować dosłowne i metaforyczne znaczenie tytułu powieści	• zinterpretować ostatnią scenę powieści	• dokonać analizy sceny, w której Cezary Baryka przekracza granicę, i omówić jej wpływ na budowanie światopoglądu bohatera
60. Podróż do mitycznej Polski w <i>Przedwiośniu</i> Stefana Żeromskiego (lektura obowiązkowa)	• zaprezentować opowieść o szklanych domach	• omówić stosunek do Polski Seweryna Baryki, Jadwigi Barykowej i Cezarego Baryki • wskazać elementy utopii w opowieści o szklanych domach	• zinterpretować symboliczne znaczenie szkła • odnieść przedstawiony w powieści motyw utopii do tradycji literackiej	• zinterpretować metaforyczne znaczenie opowieści o szklanych domach	• omówić funkcję opowieści o szklanych domach w planie ideologicznym powieści
61. <i>Przedwiośnie</i> Stefana Żeromskiego – kształt artystyczny utworu (lektura obowiązkowa)	• omówić narrację powieści	• omówić kompozycję utworu	• wskazać w powieści elementy realizmu i symbolizmu oraz określić ich funkcję	• wskazać w powieści kontrasty i określić ich funkcję	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy opisów naturalistycznych
62. i 63. Powrót do szkoły, czyli wieczna gęba ucznia – <i>Ferdydurke</i> Witolda	• omówić treść utworu • wymienić cechy chłopiąt i chłopaków	• wymienić cechy formy szkoły • odnieść sposób przedstawienia	• omówić zabiegi manipulacyjne Pimki mające wpędzić Józia w formę ucznia	• objaśnić mechanizm symetrii i analogii na przykładzie	• dokonać analizy wojny na miny i wyjaśnić jej metaforyczny sens

Gombrowicza (lektura obowiązkowa we fragmentach)	<ul style="list-style-type: none"> • opisać przedstawicieli ciała pedagogicznego • zrelacjonować przebieg lekcji języka polskiego 	szkoły w <i>Ferdydurke</i> do swoich doświadczeń	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować mechanizm upupiania • omówić funkcję groteskowego przedstawienia rzeczywistości 	tworzenia się stronnictw chłopaków i chłopiąt	
64. Forma uświadomiona i rozbicie formy – <i>Ferdydurke</i> Witolda Gombrowicza (lektura obowiązkowa)	• zrelacjonować pobyt Józia u Młodziaków	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tekst według podanych wskazówek • wskazać elementy formy nowoczesnych 	• omówić stosowane przez Józia strategie rozluźniania formy nowoczesnych	• dokonać analizy zabiegu manipulowania formą podczas prezentowania Józia Młodziakom przez Pimkę	• dokonać analizy sceny rozbicia formy w pokoju Zuty
65. Piekło Formy – szkoła, nowoczesność, tradycja. <i>Ferdydurke</i> Witolda Gombrowicza (lektura obowiązkowa)	• zrelacjonować fragment, w którym pojawia się wyraz <i>tydka</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować sposób mówienia o gębie w dworku Hurleckich • wyjaśnić uniwersalne znaczenie pojęć: <i>pupa</i>, <i>tydka</i> i <i>gęba</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować znaczenie pojęcia <i>pupa</i> w kontekście szkoły • zinterpretować znaczenie pojęcia <i>tydka</i> w kontekście formy nowoczesnych • zinterpretować znaczenie pojęcia <i>gęba</i> w kontekście dworku Hurleckich • zinterpretować znaczenie pojęcia <i>forma</i> (w odniesieniu do powieści oraz uniwersalne) 	• zinterpretować ostatni akapit powieści	• omówić strategie manipulowania formą
66. <i>Ferdydurke</i> Witolda Gombrowicza – powieść	<ul style="list-style-type: none"> • omówić narrację powieści • omówić język 	• omówić funkcję neologizmów użytych w utworze	• wskazać w utworze elementy awangardowe	• omówić rolę groteski w budowaniu znaczeń utworu	• wyjaśnić, na czym polega groteskowy charakter

awangardowa (lektura obowiązkowa)	utworu	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję powieści 			rzeczywistości przedstawionej w <i>Ferdydurke</i>
67. Wojna i okupacja – kontekst historyczno-społeczny	<ul style="list-style-type: none"> • określić ramy czasowe epoki • opisać formy represji na obszarach okupowanych przez III Rzeszę 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać sytuację panującą w okupowanej Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić zjawisko Holokaustu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić rolę Polskiego Państwa Podziemnego 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować życie codzienne w Generalnym Gubernatorstwie
68. Historiozoficzna refleksja nad dziejami ludzkości w wierszu <i>Historia</i> Krzysztofa Kamila Baczyńskiego	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w wierszu elementy związane z militariami 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób prezentowania upływającego czasu przez podmiot liryczny wiersza • rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować funkcję odwołań do militarnej przeszłości • zaprezentować koncepcję dziejów wyłaniającą się z wiersza • omówić funkcję zestawienia w wierszu przeszłości i teraźniejszości 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować ostatnią strofę wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść zawartą w wierszu historiozoficzną koncepcję dziejów do tradycji literackiej
69. Tragizm pokolenia Kolumbów w wierszu <i>Pokolenie [Wiatr drzewa spienia...]</i> Krzysztofa Kamila Baczyńskiego	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać motywy arkadyjskie i katastroficzne w pierwszej części wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję wiersza • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować zestawienie motywów arkadyjskich i katastroficznych w utworze • omówić kompozycyjną funkcję paralelizmów w środkowej części wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować znaczenie odwołania do <i>Iliady</i> Homera • zinterpretować puentę wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza

			<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat wartości utraconych przez członków pokolenia 		
70. <i>Z głową na karabinie</i> Krzysztofa Kamila Baczyńskiego – polemika z poezją tyrtejską	<ul style="list-style-type: none"> wskazać w wierszu elementy przeszłości i terażniejszości 	<ul style="list-style-type: none"> omówić kompozycję wiersza wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> omówić sposób i funkcje kontrastowego zestawienia przeszłości i terażniejszości odnieść przedstawiony w wierszu motyw żołnierza do tradycji literackiej 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować metaforę tekstu zinterpretować puentę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
71. Dziecko wobec wojny – <i>Elegia o... [chłopcu polskim]</i> Krzysztofa Kamila Baczyńskiego	<ul style="list-style-type: none"> wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> omówić kompozycję wiersza rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję wskazać w wierszu cechy elegii 	<ul style="list-style-type: none"> odnieść motyw cierpiącej matki do tradycji literackiej wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego utworu 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować puentę wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
72. Mityzacja miłości w <i>Erotyku</i> Krzysztofa Kamila Baczyńskiego	<ul style="list-style-type: none"> wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego wiersza opisać przedstawione w wierszu relacje między kochankami 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać cechy liryki miłosnej w utworze omówić kompozycję wiersza rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać kontekst biograficzny utworu określić nastrój wiersza i wskazać środki językowe, dzięki którym został on osiągnięty 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować ostatnią strofę – dedykację 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
73. Problem etycznej odpowiedzialności	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść wiersza wskazać 	<ul style="list-style-type: none"> omówić kompozycję wiersza rozpoznać środki 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać konteksty historyczne utworu omówić znaczenie 	<ul style="list-style-type: none"> sformułować tezę interpretacyjną utworu 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza

świadków zbrodni w wierszu <i>Campo di Fiori</i> Czesława Miłosza	podobieństwa pomiędzy opisanymi wydarzeniami	językowe użyte w utworze i określić ich funkcję • omówić kreację podmiotu lirycznego wiersza	motywu karuzeli dla przekazu wiersza	• zinterpretować puentę wiersza	
74. Pytania o sens sztuki po wojnie – <i>Przedmowa</i> Czesława Miłosza	• omówić treść wiersza • określić rodzaj liryki	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję	• scharakteryzować dwa modele poezji ukryte pod sformułowaniami: <i>mowa prosta</i> i <i>czarodziejstwo słów</i>	• zinterpretować metaforykę utworu • zinterpretować puentę wiersza	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
75. Dwa obrazy rzeczywistości w <i>Walcu</i> Czesława Miłosza	• omówić treść wiersza • określić rodzaj liryki • wskazać dwa plany czasowe	• omówić kompozycję wiersza • wyjaśnić funkcję klamry kompozycyjnej w utworze • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i omówić ich funkcję	• zaprezentować sposób ukazania balu • omówić obrazy poetyckie będące wizjami katastrofy XX w.	• odnieść wykorzystany w wierszu motyw tańca do tradycji literackiej • zinterpretować metaforykę wiersza	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
76. Wyznanie ocalonego – <i>Ocalony</i> Tadeusza Różewicza	• wskazać kontrastowe pojęcia wymienione przez podmiot liryczny	• omówić kompozycję wiersza • wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego w wierszu • rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję	• omówić funkcję wykorzystania kontrastowych pojęć • omówić funkcję powtórzenia wyrazu <i>widziałem</i> • wskazać w wierszu konteksty biblijne i wyjaśnić ich funkcję	• zinterpretować funkcję klamry kompozycyjnej utworu	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
77.	• omówić treść	• omówić	• omówić funkcję	• zinterpretować puentę	• dokonać

Manifestacja żalu w <i>Lamencie</i> Tadeusza Różewicza	wiersza <ul style="list-style-type: none"> • określić rodzaj liryki • wymienić przedstawione w wierszu atrybuty młodości • wskazać adresata lirycznego wiersza 	kompozycję wiersza <ul style="list-style-type: none"> • wskazać w utworze cechy gatunkowe lamentu • rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję 	prezentacji w wierszu atrybutów młodości <ul style="list-style-type: none"> • omówić kreację podmiotu lirycznego wiersza • wskazać w utworze nawiązania biblijne i mitologiczne oraz określić ich funkcję 	wiersza	sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
78. Samotność w cierpieniu – <i>Ściana</i> Tadeusza Różewicza	• omówić treść wiersza • określić rodzaj liryki	• omówić sposób przedstawienia bohaterki utworu • omówić kompozycję wiersza • rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję	• odnieść obraz cierpiącej matki do tradycji kulturowej	• omówić symbolikę tytułowej ściany	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
79. Człowiek wobec człowieka w <i>Proszę państwa do gazu</i> Tadeusza Borowskiego (lektura obowiązkowa)	• omówić treść tekstu • zaprezentować różne reakcje osób wychodzących z wagonów	• omówić kreację narratora tekstu • omówić kreację bohaterów tekstu • omówić sposób przedstawienia esesmanów	• omówić konteksty: historyczny i biograficzny • omówić funkcję gwary obozowej w tekście	• wskazać cechy człowieka zlagrowanego	• omówić funkcję behawioralnego sposobu opisu bohaterów
80. Człowiek wobec zła w <i>Proszę państwa do gazu</i> Tadeusza Borowskiego (lektura obowiązkowa)	• omówić zachowania więźniów	• wskazać elementy opisu behawioralnego w prezentacji rzeczywistości obozowej	• wypowiedzieć się na temat relacji kat – ofiara w tekście • wyjaśnić, na czym polega Dekalog odwrócony w rzeczywistości obozowej	• omówić sposób przedstawienia w tekście tragizmu więźniów	• dokonać analizy sposobu prowadzenia rozmowy przez więźniów przed przybyciem transportu

<p>81. i 82. Rzeczywistość łagrów w <i>Innym świecie</i> Gustawa Herlinga-Grudzińskiego (lektura obowiązkowa we fragmentach)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść tekstu • wymienić kolejne elementy systemu opresji w ZSRR • opisać rzeczywistość obozową 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować opisaną w tekście Wielką Przemianę więźnia • omówić funkcje i znaczenie poszczególnych instytucji obozowych • omówić hierarchię panującą w obozie 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować obóz jako instytucję wychowawczą • omówić mechanizmy obronne więźniów 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy przedstawionego w tekście stopniowego pozbawiania więźnia człowieczeństwa 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kontekst biograficzny utworu
<p>83. Problematyka moralna <i>Innego świata</i> Gustawa Herlinga-Grudzińskiego (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować bohaterów utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić relacje pomiędzy więźniami • omówić postawy więźniów, którzy dali się całkowicie upodlić • omówić postawy więźniów, którzy podjęli próbę zachowania człowieczeństwa 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować obóz jako system utrzymywania więźniów tuż poniżej granicy człowieczeństwa • porównać sposoby ukazania więźniów w <i>Innym świecie</i> Gustawa Herlinga-Grudzińskiego i w utworach Tadeusza Borowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować rozdział <i>Upadek Paryża</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy procesu reifikacji
<p>84. <i>Inny świat</i> Gustawa Herlinga-Grudzińskiego – literatura piękna czy literatura faktu? (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować literaturę faktu • zdefiniować literaturę piękną 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy literatury faktu w utworze • wskazać cechy języka świadczące o przynależności utworu do literatury pięknej • rozpoznać środki językowe użyte w tekście i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić znaczenie klamry kompozycyjnej utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać różne płaszczyzny interpretacji tekstu: psychologiczną, polityczną, socjologiczną, filozoficzną, etyczną 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy językowej fragmentów rozdziału <i>Ręka w ogniu</i>
<p>85. i 86. Historia deformuje, pamięć ocala – <i>Zdążyć przed Panem Bogiem</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść tekstu • omówić historie poszczególnych ludzi, na których koncentruje się 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w relacji Marka Edelmana wydarzenia istotne z perspektywy historycznej 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać różnice pomiędzy wielką a małą historią • przedstawić sposób 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat sposobu mówienia przez Edelmana o sobie i swojej roli po powstaniu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić mechanizm pamięci w kontekście nawracania motywów w tekście

<p>Hanny Krall (lektura obowiązkowa)</p>	<p>Marek Edelman • wymienić postacie historyczne, o których jest mowa w tekście</p>	<p>i te pomijane w raportach</p>	<p>mówienia przez Marka Edelmana o Mordechaju Anielewiczu • omówić sposób relacjonowania w tekście wydarzeń i funkcję komentarzy Edelmana</p>		
<p>87. O śmierci, życiu i Panu Bogu – <i>Zdążyć przed Panem Bogiem</i> Hanny Krall (lektura obowiązkowa)</p>	<p>• omówić powody wybuchu powstania w getcie przedstawione przez Marka Edelmana • zaprezentować różne sposoby mówienia o śmierci w tekście</p>	<p>• zaprezentować funkcję Marka Edelmana w getcie i omówić jej wpływ na bohatera • zaprezentować sposoby postrzegania Boga przez bohaterów tekstu</p>	<p>• przedstawić sposób mówienia o życiu w kontekście operacji serca • omówić wpływ doświadczeń życiowych człowieka na sposób postrzegania przez niego Boga</p>	<p>• zinterpretować zakończenie tekstu</p>	<p>• zinterpretować znaczenie współistnienia w tekście dwóch płaszczyzn czasowych</p>